

Tisková zpráva, 11. prosince 2014

Vědci z Masarykovy univerzity budou mapovat genovou rozmanitost tučňáků

Odběry krve tučňáků pro analýzu genové rozmanitosti populací těchto živočichů budou mít letos nově na programu vědci z Masarykovy univerzity (MU) v Antarktidě. Koncem prosince experti zamíří na již devátou expedici na polární stanici Johanna Gregora Mendela, kterou univerzita vybudovala na ostrově Jamese Rosse. Na dvouměsíční výpravu vyjede 15 odborníků a techniků, mezi nimiž je letos sedm nováčků.

Kromě krve tučňáků, kterou prozkoumají ve spolupráci s chilskými vědci, budou čeští odborníci pokračovat v dlouhodobém meteorologickém a biologickém monitoringu, jehož součástí je sledování ledovců i primitivních forem života ve sladkovodních jezerech a v moři. Zaměří se také na trus ptáků, v němž budou vědci hledat takzvané arboviry způsobující různé nebezpečné choroby, například encefalitidu, a pátrat budou i po půdních hlísticích. „*Lékař výpravy se také letos zaměří na detailní hodnocení zdravotního stavu členů posádky v průběhu expedice. Ve vzorcích krve bude sledovat imunitní parametry související s působením extrémních podmínek na člověka,*“ uvedl vedoucí expedice Pavel Kapler.

V minulých letech komplikovalo přesun na stanici a některé plánované výzkumy zamrzlé moře, v tomto roce se podobným problémům výprava vyhne. „*Letos nás mořský zámraz nezaskočí, protože celou cestu poletíme a pro dosažení vzdálených lokalit na ostrově pak namísto člunů použijeme dvě nové terénní čtyřkolky,*“ přiblížil další novinky Kapler.

Kvůli loňskému zámrazu se zdrželo i plánované technické vylepšení stanice, které zahrnuje navýšení její ubytovací kapacity až na dvacet osob, instalaci 108 solárních panelů, testování nového typu větrné elektrárny o výkonu 5 kW a především zlepšení systému čerpání, úpravy, ohřevu a skladování pitné vody. „*Naše vědecká stanice se aktivně zapojila také do spolupráce s průmyslem, především v oblasti konstrukčně-materiálových věd. Budeme testovat například odolnost průmyslových polymerů vůči UV záření, komunikační technologie, systémy odpadového hospodářství v polárních podmínkách nebo se podílet na vývoji nové generace vybavení pro extrémní podmínky,*“ doplnil Kapler.

Expedice odjíždí do Antarktidy 29. prosince ráno z Brna. Z Vídně se letecky přesune do argentinského Rio Gallegos, odkud poletí vojenským speciálem na argentinskou základnu Marambio. Na poslední úsek cesty využije vrtulníky, kterými se přepraví na základnu J. G. Mendela na ostrově Jamese Rosse. Návrat je plánován v polovině března.

Účastníci expedice:

prof. Miloš Barták (rostlinná fyziologie)

MUDr. Kristián Brat (lékař)

Jaroslav Gerža (technický pracovník společnosti Czechoslovak Ocean Shipping)

Mgr. Filip Hrbáček (geomorfologie)

Mgr. Barbora Chattová (algologie a limnologie)

Dr. Pavel Kapler (správce stanice a vedoucí expedice)

Mgr. Jan Kavan (klimatologie)

Mgr. Kateřina Olejníčková (mikrobiologie)
Mgr. Luděk Sehnal (algologie)
Jiří Strnad (technik ze společnosti Czechoslovak Ocean Shipping)
Petr Šrámek (technický pracovník společnosti Czechoslovak Ocean Shipping)
Dr. Peter Váczi (rostlinná fyziologie)
Ing. Petr Wolf (elektroinženýr ze společnosti Sunnywatt)
RNDr. Ondřej Zvěřina (analytická chemie)
doc. Alena Žáková (experimentální biologie)

Kontakt: Tereza Fojtová, tel: 549 49 49 49, mobil: 724517335, E-mail: fojtova@muni.cz

---

Česká vědecká stanice J. G. Mendela, jejímž vlastníkem a provozovatelem je Masarykova univerzita, byla dostavěna 4. března 2006. Projekt výstavby výzkumné stanice vznikl v roce 1999 na půdě Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty MU. Náklady na její vybudování činily přibližně 60 milionů korun. Jeho realizaci garantovaly Investprojekt s.r.o. Zlín a PSGI a.s. Zlín. Odborníkům z Masarykovy univerzity, ale i z dalších českých a zahraničních institucí, má sloužit příštích 20 až 30 let. Vybudováním této unikátní výzkumné infrastruktury se Česká republika zařadila mezi 31 států světa, jejichž vědecké stanice se podílejí na výzkumu ledového kontinentu.

